

Kriminaalmenetluse seadustiku ja karistusseadustiku muutmise seaduse eelnõu

§ 1. Kriminaalmenetluse seadustiku muutmine

Kriminaalmenetluse seadustiku 19. peatüki 8. jagu täiendatakse jaotisega 1⁴ järgmises sõnastuses:

“1⁴. jaotis

Euroopa andmeesitamismäärus ja Euroopa andmesäilitamismäärus elektrooniliste tõendite hankimiseks kriminaalmenetluses ja kriminaalmenetluse järgsete vabadusekaotuslike karistuste täitmisele pööramiseks

1. alljaotis Üldsätted

§ 489⁵⁶. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1543 rakendamine

Euroopa andmeesitamismääruse ja Euroopa andmesäilitamismääruse täitmisel ja esitamisel kohaldatakse käesolevas seadustikus sätestatud niivõrd, kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/1543, mis käsitleb Euroopa andmeesitamismäärust ja Euroopa andmesäilitamismäärust elektrooniliste tõendite hankimiseks kriminaalmenetluses ja kriminaalmenetluse järgsete vabadusekaotuslike karistuste täitmisele pööramiseks (ELT L 191, 28.07.2023, lk 118–180), sätestatust ei tulene teisiti.

§ 489⁵⁷. Mõisted ja kohaldamisala

(1) Käesolevas jaotises kasutatakse mõisteid määruse (EL) 2023/1543 artiklis 3 artikli 7 lõike 1 sätestatud tähenduses.

(2) Euroopa andmeesitamismääruse ja Euroopa andmesäilitamismääruse esitamine on lubatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/1543 sätestatud kuritegude menetlemise ja nende eest mõistetud karistuste täitmisele pööramise eesmärgil ning määruses sätestatud tingimustel ja korras.

2. alljaotis

Euroopa andmeesitamismääruse ja Euroopa andmesäilitamismääruse täitmine

§ 489⁵⁸. Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse ja Euroopa andmesäilitamismääruse tunnistuse täitmine

Eestile esitatud Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse ja Euroopa andmesäilitamismääruse tunnistuse puhul on täitvaks asutuseks Riigiprokuratuur, kes on pädev saama teavitusi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1543 artiklile 8 ning pöörama Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse ja Euroopa andmesäilitamismääruse tunnistuse täitmisele vastavalt määruse artiklile 16.

3. alljaotis

Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse ja Euroopa andmesäilitamismääruse tunnistuse esitamine

§ 489⁶⁰. Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse esitamine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1543 artikli 4 lõike 1 alusel võib kohtueelses menetluses prokuratuur või uurimisasutus esitada Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse abonendiandmete või üksnes kasutaja tuvastamiseks vajalike andmeliiklusandmete taotlemiseks. Uurimisasutuse tehtud Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse kinnitab prokuratuur. Kohtumenetluses teeb Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse kohus.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1543 artikli 4 lõike 2 alusel võib kohtueelses menetluses uurimisasutus prokuratuuri taotlusel ja prokuratuur ning kohtumenetluses kohus esitada Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse andmeliiklusandmete, mida ei ole nimetatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja sisuandmete taotlemiseks. Loa käesolevas paragrahvis sätestatud andmeliiklusandmete ja sisuandmete taotlemiseks annab kohus.

(3) Kui Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse esitamisel on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1543 artikli 8 kohaselt nõutav täitva riigi pädeva asutuse teavitamine, edastab Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse koostaja vastava teavituse täitvale riigile.

§ 489⁶¹. Euroopa andmesäilitamismääruse tunnistuse esitamine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1543 artikli 4 lõike 3 alusel võib kohtueelses menetluses prokuratuur või uurimisasutus esitada Euroopa andmesäilitamismääruse tunnistuse. Uurimisasutuse tehtud Euroopa andmesäilitamismääruse tunnistuse kinnitab prokuratuur. Kohtumenetluses teeb Euroopa andmesäilitamismääruse tunnistuse kohus.

(2) Loa elektrooniliste tõendite säilitamise kestuse pikendamiseks annab prokuratuur.

§ 489⁶². Läbivaatamismenetlus kohustuste vastuolu korral

(1) Kui Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse täitmise kohta on esitatud vastuväide tulenevalt vastuolust kolmanda riigi kohaldatava õigusega, vaatab Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse üle selle teinud asutus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse prokuratuuri poolt jõusse jätmisel otsustab Euroopa andmeesitamismääruse tunnistuse esitamise Harju Maakohus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/1543 sätestatud korrale ja tingimustel kirjalikus menetluses kümne päeva jooksul.”.

§ 2. Karistusseadustiku muutmine

Karistusseadustikku täiendatakse paragrahviga 308¹ järgmises sõnastuses:

„§ 308¹. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/1543 sätestatud kohustuste rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1543 artiklites 10 ja 11 ning artikli 13 lõikes 4 sätestatud kohustuste rikkumise eest –

karistatakse rahalise karistusega.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahalise karistusega kuni 400 000 eurot või kuni kaks protsenti juriidilise isiku eelmise eelarveaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest.“.

§ 3. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 18.08.2026.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinnas 2026

Algatanud Vabariigi Valitsus
..... 2026. a nr